T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Komisyon	Dışişleri. . .
TARİH	15.11.1993 2/853
K. Md.	K. D. Bşk.
BAŞKAN	

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Uluslararası Sekreteryası İle Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi Uluslararası Sekretaryası'nın Türkiye'de Yararlanacağı Ayrıcalıklar, Bağışıklıklar ve Kolaylıklara Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

Hüsamettin Cindoruk
Eskişehir M.V. 1

İbrahim Artuner
Kocaeli M.V. 2

Kasim Zahmoğlu
Giresun M.V. 3

Zeki Necitorhan
Kars M.V. 4

Orhan Kilercioğlu
Ankara M. Vekili 5

Kemaleddin GÖKTAŞ
Trabzon Mv. 6

Mehmet GÜLCEGÜN
Mardin M.V. 7

Mehmet Ali Yılmaz
Trabzon Mv. 8

Hüseyin OZALP
Samsun Milletvekili 9

Osman Seyfi
Konya M.V. 10

Kan. Kar. Md.
10-11-1993

T. B. M. M.
Genel Evrak ve Arşiv Müdürlüğü
Tarih : 10 KASIM 1993
No : 30525

T. B. M. M.
KANUNLAR VE KARARLAR MÜDÜRLÜĞÜ
TARİH : 10 Kasım 1993
NUMARA : 7604

KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ULUSLARARASI SEKRETARYASI İLE KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ PARLAMENTER ASAMBLESİ ULUSLARARASI SEKRETARYASI'NIN TÜRKİYE'DE YARARLANACAĞI AYRICALIKLAR, BAĞIŞIKLIKLAR VE KOLAYLIKLARA DAİR KANUN TASARISI'NIN GEREKÇESİ

Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ), Arnavutluk, Ermenistan, Azerbaycan, Bulgaristan, Gürcistan, Yunanistan, Moldova, Romanya, Rusya Federasyonu, Türkiye ve Ukrayna'nın devlet ve hükümet başkanlarının 25 Haziran 1992 tarihinde İstanbul'da imzaladıkları "Karadeniz Ekonomik İşbirliği Zirve Deklarasyonu" ile kurulmuştur. KEİ'nin en yüksek karar alma organı olan Dışişleri Bakanları'nın 10 Aralık 1992 tarihinde Antalya'da yapılan Birinci Toplantısında, KEİ Uluslararası Sekretaryası'nın İstanbul'da kurulması kararlaştırılmıştır. Gerekli düzenlemelerin yapılmasını müteakip Uluslararası Sekretarya 3 Mayıs 1993 tarihinden itibaren İstanbul'da faaliyet göstermeye başlamıştır. Uluslararası Sekretaryanın faaliyete geçmesine kadarki zaman içinde KEİ'nin sekretarya hizmetleri Dışişleri Bakanlığında bu amaçla oluşturulmuş bulunan birimlerce yerine getirilmiştir. Geçici ve kalıcı sekretarya arasındaki ayırımın yapılabilmesi ve İstanbul'daki sekretaryanın uluslararası niteliğinin yansıtılabilmesi için bu Kanun Tasarısı metninde "uluslararası" tanımı kullanılmıştır.

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi (KEİPA) de, Arnavutluk, Ermenistan, Azerbaycan, Gürcistan, Moldova, Romanya, Rusya Federasyonu, Türkiye ve Ukrayna'nın Parlamento Başkanlarının 26 Şubat 1993 tarihinde İstanbul'da imzaladıkları "Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi Kuruluş Deklarasyonu" ile oluşturulmuştur. KEİPA'nın Uluslararası Sekretaryası da İstanbul'da kurulmuştur.

KEİ ve KEİPA Uluslararası Sekretaryalarında Türk uyrukluların yanısıra üye ülkelerden yabancı uyruklular da çalışacaklardır. Bu bakımdan, gerek tüzel kişilik olarak uluslararası sekretaryaların kendilerine, gerekse bu sekretaryalarda istihdam edilecek yabancı uyruklu personele görevin gereği olarak Türkiye'de yararlanabilecekleri bazı ayrıcalık ve bağışıklıkların tanınması gerekmektedir. İşbu Kanun Tasarısı, KEİ ve KEİPA Uluslararası Sekretaryalarına tanınabilecek tüzel kişilik ve buna bağlı ayrıcalık ve bağışıklıklar ile bu sekretaryalarda görev yapacak personele tanınabilecek ayrıcalık ve bağışıklıkları belirlemektedir.

İşbu Kanun Tasarısı'nda yer alan hükümler, uluslararası teamüller ve diğer bazı devletlerin ülkelerinde yerleşik bulunan uluslararası sekretaryalara tanımakta oldukları ayrıcalık ve bağışıklıklar; Birleşmiş Milletler'in çeşitli yerlerdeki uluslararası sekretaryalarına ilişkin uygulamalar; 1946 tarihli Birleşmiş Milletler Ayrıcalıklar ve Bağışıklıklar Sözleşmesi ve 1961 tarihli Diplomatik İlişkiler Hakkında Viyana Sözleşmesi'nde yer alan hükümler; ülkemizde daha önce kurulmuş uluslararası nitelikteki merkezlerde çalışanlara tanınan ayrıcalık ve bağışıklıklar ve iç mevzuatımızın ilgili hükümleri dikkate alınarak, ayrıca uygulanabilirlik de gözönünde bulundurularak belirlenmiştir.

Yukarıda belirtilenlerin ışığında, "Karadeniz Ekonomik İşbirliği Uluslararası Sekretaryası ile Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi Uluslararası Sekretaryasının Türkiye'de Yararlanacağı Ayrıcalıklar, Bağışıklıklar ve Kolaylıklara Dair Kanun Tasarısı"nın kabulü uygun ve yararlı bulunmuştur.

KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ULUSLARARASI SEKRETARYASI İLE KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ PARLAMENTER ASAMBLESİ ULUSLARARASI SEKRETARYASI'NIN TÜRKİYE'DE YARARLANACAĞI AYRICALIKLAR, BAĞIŞIKLIKLAR VE KOLAYLIKLARA DAİR KANUN TEKLİFİNİN MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1-

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Uluslararası Sekretaryası ile Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi Uluslararası Sekretaryası'nın uluslararası faaliyette bulunacak olmalarına rağmen Türkiye ülkesinde hukuki bazı akitler yapabilmeleri için Türk hukukuna göre bir tüzel kişilik kazanmaları gerekmektedir. Bu madde hükmünün sonucu uluslararası faaliyet gösterecek olan Sekretaryalar Türkiye Cumhuriyeti'nde tüzel kişiliğe sahip olacaklardır.

Madde 2

Bu konudaki uluslararası teamül ve uluslararası andlaşmaların gereği olarak, uluslararası örgütlerdekine benzer olarak uluslararası faaliyette bulunan sekretaryaların ve personelinin ayrıcalık, dokunulmazlık, bağışıklık ve kolaylıklardan yararlanması gerekmektedir. Birleşmiş Milletler'in Ayrıcalık ve Muafiyetlerine Dair Sözleşme'nin V. maddesinin 18. bendinde, tanınacak ayrıcalık ve bağışıklıklara, 20. ve 21. bentlerinde ise bu ayrıcalık ve bağışıklıkların kötüye kullanılmamaları ve kullanılmaları halinde bu ayrıcalık ve bağışıklıkların kaldırılmasını öngören düzenlemelere yer verilmiştir.

Bu çerçevede, ülkemizde kurulması öngörülen uluslararası sekretaryalarda görev yapacak personele tanınacak ayrıcalıklar, bağışıklıklar ve kolaylıkların anılan Sözleşme'de yer verilen kısıtlamalara benzer biçimde sınırlandırılmasını sağlamak üzere, Sözleşme'nin V. maddesinin 18. bendinin yanı sıra 20. ve 21. bentlerine de atıfta bulunulmasında yarar görülmektedir.

6

Madde 3

T.C. Dışişleri Bakanlığı daha önce benzer uygulamalarda olduğu üzere, bu Kanun'un uygulanmasına ilişkin usûlleri tespit için yetkilidir. Dışişleri Bakanlığı'nın tespit yetkisi, uluslararası teamülün ve Dışişleri Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri hakkındaki 206 sayılı Kararname'nin 2. maddesinin gereğidir.

Madde 4

Türkiye'de ikamet eden kimseler uluslararası teamülün cevaz vermesi ve ülkemiz uygulamasının bu yönde olması nedeniyle, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ise Anayasamızın Kanun önünde eşitlik ilkesinin gereği olarak ayrıcalık, bağışıklık, dokunulmazlık ve kolaylıklardan yararlanamayacaklardır.

Eskişehir Milletvekili Hüsamettin Cindoruk ve 9 Arkadaşının Teklifi

KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ULUSLARARASI SEKRETARYASI İLE KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ PARLAMENTER ASAMBLESİ ULUSLARARASI SEKRETARYASI'NIN TÜRKİYE'DE YARARLANACAĞI AYRICALIKLAR, BAĞIŞIKLIKLAR VE KOLAYLIKLARA DAİR KANUN TEKLİFİ

Madde 1- Tüzel Kişilik

25/6/1992 tarihinde imzalanan "Karadeniz Ekonomik İşbirliği Zirve Deklarasyonu" ile ihdas edilmiş bulunan Karadeniz Ekonomik İşbirliği'ne (KEİ) Katılan Devletler'in İstanbul'da kurulmasını kararlaştırdıkları Karadeniz Ekonomik İşbirliği Uluslararası Sekretaryası ile 26/2/1993 tarihinde imzalanan "Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi Kuruluş Deklarasyonu" ile oluşturulan Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi'nin (KEİPA) İstanbul'daki Uluslararası Sekretaryası Türkiye Cumhuriyeti'nde tüzel kişiliğe sahiptir.

Madde 2- Sekretarya ve Sekretarya Çalışanlarının Yararlanacağı Ayrıcalıklar, Bağışıklıklar ve Kolaylıklar

a) Sekretaryalar Türkiye Cumhuriyeti'nin 21 Mart 1950 tarihinde katıldığı, 13 Subat 1946 tarihli Birleşmiş Milletler'in Ayrıcalık ve Muafiyetlerine Dair Sözleşme'nin I. maddesinin hükümlerine, II. maddesinin 6. bent dışındaki hükümlerine ve III. maddesinin 10. bent dışındaki hükümlerine, tabi olacaklardır.

b) Sekretaryalarda çalışan Direktör, Direktör Yardımcıları, Genel Sekreter, Genel Sekreter Yardımcıları, Uzman, Uzman Yardımcıları, İdari ve Teknik Personel Türkiye Cumhuriyeti'nin 21 Mart 1950 tarihinde katıldığı, 13 Şubat 1946 tarihli Birleşmiş Milletler'in Ayrıcalık ve Muafiyetlerine Dair Sözleşme'nin V. maddesinin 18., 20. ve 21. bendlerine tabi olacaklardır.

10

Madde 3- Uygulama

T.C. Dışişleri Bakanlığı bu yasadaki dokunulmazlık, ayrıcalık, bağışıklık ve kolaylıkların uygulanmasına ilişkin usulleri Yönetmelik ile tespit eder.

Madde 4- Kapsamı

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ile Türkiye'de daimi ikamet eden kimseler yukarıda öngörülen ayrıcalık, bağışıklık, dokunulmazlık ve kolaylıklardan yararlanamazlar.

Madde 5- Yürürlük

Bu Kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girecektir.

Madde 6- Yürütme

Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.